Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 29/2017CG

Jonathan Cauchi **(appellant)**

Vs

Kummissarju tal-Pulizija **(appellat)**

5 ta' Ottubru, 2018.

1. Fil-21 ta' April, 2017, l-appellant intavola rikors quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva fejn talab ghat-thassir, revoka u kancellament tad-decizjoni tal-appellat li jichad l-applikazzjoni tieghu ghal licenzja ta' Gwardjan Privat, kif kontenuta fl-ittra tieghu tat- 23 ta' Marzu 2017, filwaqt li talab li tinghatalu tali licenzja taht dawk il-provedimenti li t-Tribunal kien jidhirlu xieraq u opportuni.

2. L-appellat ipprezenta r-risposta tieghu fil- 11 ta' Mejju 2017, fejn talab lit-Tribunal sabiex jichad it-talbiet tal-appellant bl-ispejjez.

3. B'sentenza tat-22 ta' Jannar, 2018 it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva cahad it-talba tal-appellant:

"Illi artikolu 10 a (i) u (b) tal-Kapitolu 389 tal-Ligijiet ta' Malta (Att Dwar Gwardjani Privati u Lokali) jghid is-segwenti:-

"Il-Kummissarju ghandu jirrifjuta applikazzjoni f'kull wahda mic-cirkostanzi li gejjin:

(a) meta l-applikant jew xi ufficjal tal-applikant jew persuna ohra li jkollha kontroll effettiv tas-servizzi li jkunu se jigu provduti mill-applikant –

(i) tkun instabet hatja f'Malta jew x'imkien iehor ta' xi delitt kontra s-sigurta' tal-istat jew ta' omicidju volontarju jew ta' offiza gravi fuq il-persuna jew ta' xi delitt kontra l-proprjeta' aggravat bl-ammont li jeccedi elfejn u tliet mija ta' disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (2,329.37) jew bil-vjolenza jew ta' xi delitt kontra l-fiducja pubblika jew ta' xi ***delitt gravi iehor: ...***

*(b) meta dan jikkunsidra li jkun fl-****interess pubbliku*** *li jirrifjuta dik il-licenza;"*

Illi siccome' l-Kummissarju intimat ibbaza r-rifjut fuq is-sentenzi li nghataw fil-konfront tar-rikorrent ikun ghaqli li dawn jigu citati f'din is-sentenza biex ikun hemm kwadru komplut tac-cirkostanzi li fih inhareg ir-rifjut u cioe':-

1. *Permezz ta' sentenza datata 31 ta' Mejju 2001 ir-rikorrent instab hati li (i) minghajr licenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija ta n-nar jew spara maskli, bombi, suffarelli, jew xogholijiet tan-nar ta' kull xorta li jkunu, inkella tella' blalen bin-nar,jew ghamel esplozjoni jew nar li jista' jkun ta' perikolu f'kull post li jkun, (ii) talli ta qtajja jew bezza' lil terzi b'mod li jista' jaghmililhom hsara, ghalkemm ghamilha b'cajta, u (iii) talli bil-lejl kiser il-mistrieh tan-nies bi hsejjes jew ghajjat jew mod iehor. L-imputat ammetta ghal dawn l-imputazzjonijiet u gie kundannat multa ta' ghoxrin lira Maltin u ammenda ta' ghoxrin liri Maltin;*
2. *Permezz ta' sentenza datata 2 ta' Dicembru 2004 ir-rikorrent instab hati illi saq vettura b'manjiera perikoluza u b'giri aktar milli jmissu u gie kkundannat multa ta' sittin lira Maltin u sospensioni tal-licenzja tas-sewqan ghal zmien tlett xhur;*
3. *Permezz ta' sentenza datata 3 ta' April 2006 ir-rikorrent instab hati ta' (i) tentattiv ta' hruq ta' dar ta' abitazzjoni, (ii) talli volontarjament hassar u gharraq hwejjeg haddiehor, (iii) talli saq vettura b'nuqqas ta' kont, bi traskuragni u b'mod perikoluz, (iv) talli ma obdiex ordnijiet legittimi tal-Pulizija jew ma hallihomx jew fixkilhom waqt li kienu qed jaghmlu d-dmirijiet taghhom, u (v) talli sar recidiv. Ir-rikorrent kien ammetta ghal dawn l-imputazzjonijiet u l-Qorti kkundannatu multa ta' hames mitt lira Maltin u poggietu taht Ordni ta'Probation ghal perjodu ta' tlett snin.*
4. *Permezz ta' sentenza datata 6 ta' Gunju 2011 ir-rikorrent gie misjub hati, fuq ammissjoni, illi fil-grawnd Nazzjonali ta' Ta' Qali (i) wera mgieba abbuziva u hazina, (ii) kiser il-bon ordni u l-paci pubblika u (iii)volontarjament kisser siggu. Ghal dawn ir-reati gie kkundannat multa ta' hamsa u ghoxrin lira Maltin u gie sospiz milli jattendi fi kwalunkwe grawnd ghal zmien sitt xhur.*
5. *Permezz ta' sentenza datata 6 ta' Frar 2012 ir-rikorrent gie misjub, fuq ammissjoni hati li (i) kkommetta serq ta' hames mija u hamsin ewro (€550) u gie kkundannat tmintax-il xhur prigunerija sospizi ghal tlett snin u gie ordnat ihallas l-ammont misruq lid-derubata.*
6. *Permezz ta' sentenza datata 29 ta' Novembru 2016 ir-rikorrent instab hati li saq vettura b'mod traskurat, perikoluz u bla kont u li qal kliem fahxi li jikkonsisti f'dagha fil-pubbliku u gie kkundannat twiddiba.*

Illi fil-mertu r-rikorrent isostni li huwa ma setghax jikkontesta d-decizjoni tal-Kummissarju intimat peress li ma nghata l-ebda raguni specifika ghaliex l-applikazzjoni tieghu giet rifjutata. Isostni wkoll illi skond hu ma hemm l-ebda raguni ghal tali rifjut abbazi tal-artikoli indikati mill-Kummissarju intimat.

Illi l-Kummissarju intimat esebixxa sitt sentenzi li abbazi taghhom inhareg ir-rifjut. L-Ispettur Sylvana Zrinzo Azzopardi spjegat illi r-rifjut abbazi tal-artikolu 10 (a) (i) inhareg peress li l-Kummissarju intimat ikkunsidra t-tentattiv ta' hrug ta' dar ta' abitazzjoni bhala reat gravi. Illi fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu r-rikorrent jargumenta illi jekk il-hsara rizultanti minn dan l-incident ma teccedix l-elfejn, tliet mija u disgha u ghoxrin ewro u sebgha u tletin centezmu (€2329.37) allura r-reat ma jistghax jigu kkunsidrat bhala wiehed gravi ai termini tas-subinciz (v) tal-artikolu 10(a). Illi pero' bir-rispett dovut, it-Tribunal ma jqisx illi l-fatt biss illi l-hsara sofferta kienet inqas mill-ammont indikat jista' b'xi mod jigi interpretat li r-reat ta' hruq ta' bieb ta' residenza huwa xi reat mhux gravi. Ir-rikorrenti min-naha tieghu ma ta l-ebda spjegazzjonji dwar ic-cirkostanzi ta' tali ncident u ghalhekk dan it-Tribunal ghandu biss quddiemu l-imputazzjoni kif dedotta kontra tieghu flimkien mas-sentenza relattiva. Mill-istess sentenza jirrizulta illi dan l-incident kien sar f'daghdija ta' mument u ma kienx wiehed premeditat. Madankollu xorta r-reat jibqa' wiehed serju hafna ghaliex li kieku ma twaqqafx il-konsegwenzi kienu jkunu hafna aghar. Illi jekk wiehed jara l-artikolu 10 (a) (i) isib li fih hemm imsemmija reat bhal omicidju volontarju, offiza gravi fuq il-persuna jew xi delitt kontra l-proprjeta' aggravat bl-ammont jew bil-vjolenza. Illi l-hruq b'perikolu ghall-hajja huwa delitt gravi u ghalkemm f'dan il-kaz kien hemm biss tentattiv minhabba xi haga accidentali u indipendenti mill-volonta' tar-rikorrent, xorta wahda n-natura tieghu tibqa' wahda serja hafna. Ghaldaqstant it-Tribunal iqis illi l-Kummissarju intimat kien gust meta fid-diskrezzjoni tieghu ikklassifika tali reat bhala delitt gravi.

Illi l-Kummissarju intimat ibbaza r-rifjut tieghu abbazi wkoll tal-artikolu 10 (b) tal-Kapitolu 389 tal-Ligijiet ta' Malta u cioe' li ma kienx fl-interess pubbliku li tinhareg tali licenzja.

Illi t-Tribunal jirrileva illi meta l-Kummissarju intimat ikollu kaz bhal dak odjern huwa tabilfors irid jezercita d-diskrezzjoni tieghu dwar kif se jzomm bilanc bejn l-interess pubbliku u d-dritt li l-applikant jezercita l-professjoni ta' gwardjan privat. Illi fid-Dritt Amministrattiv huwa principju assodat li "a person in whom is vested a discretion must exercise his discretion upon reasonable grounds. A discretion does not empower a man to do what he likes merely because he is minded to do so – he must in the exercise of his discretion do not what he likes but what he ought. In other words, he must, by the use of his reason, ascertain and follow the course which reason directs. He must act reasonably." *Fis-sentenza Associated Provincial Picture Houses Ltd. v. Wednesbury Corporation ([1948] 1 KB 223 at 229) Lord Greene MR osserva li;* it is true that discretion must be exercised reasonably. Now what does that mean? Lawyers familiar with the phraseology used in

relation to exercise of statutory discretions often use the word 'unreasonable' in a rather comprehensive sense. It has frequently been used and is frequently used as a general description of things that must be done. For instance, a person entrusted with a discretion must, so to speak, direct himself properly in law. He must call his own attention to the matters which he is bound to consider. He must exclude from his consideration matters which are irrelevant to what he has to consider. If he does not obey those rules, he may truly be said, and often is said, to be acting 'unreasonably'. Similarly, there may be something so absurd that no sensible person could ever dream that it lay within the powers of the authority. Warrington LJ in Short v. Poole Corporation gave the example of the red haired teacher, dismissed because she had red hair. This is unreasonable in one sense. In another it is taking into consideration extraneous matters. It is so unreasonable that it might also be described as being done in bad faith; and, in fact, all these things run into one another."

Illi minhabba n-natura tas-servizzi li jistghu jigu prestati minn Gwardjan Privat huwa logiku u legittimu li fl-ghoti u t-tigdid ta' tali licenzji jigi kkunsidrat l-aspett ta' l-interess pubbliku u li decizjoni moghtija fil-kamp kriminali fir-rigward ta' applicant timpingi fuq tali konsiderazzjoni u hu necessarju li jkun hemm evalwazzjoni appozita jekk l-applikant hux persuna idonea o meno *ghal tali posizzjoni mill-awtorita' regolatrici koncernata, f'dan il-kaz il-Kummissarju tal-Pulizija.*

Illi s-sentenzi esebiti u citati iktar 'il fuq jirrizulta illi r-rikorrent xellef diffrejh mal-gustizzja ghal aktar minn darba, bl-ahhar darba tkun fl-2015. Illi n-natura tar-reati mwettqa mir-rikorrent hija varjata bl-iktar gravi, fl-opinjoni tat-Tribunal, ikun ir-reat mwettaq fl- 2004 u li gie ampjament deskritt iktar 'il fuq. Illi r-reati mwettqa mir-rikorrent, ghalkemm ivarjaw fil-gravita' taghhom, juri li matul is-snin l-esponent wera dizrispett lejn il-ligi. Ghalhekk, dawn ic-cirkostanzi huma differenti mill-kaz citat mir-rikorrent fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu u cioe' ***Edward Cernigliaro vs Kummissarju tal-Pulizija*** *deciz minn dan it-Tribunal kif konfermat mill-Qorti ta' l-Appell fis- 7 ta' Frar 2017. Il-provi dwar ir-rijabilitazzjoni tal-imputat f'dak il-kaz kienu ferm differenti mill-kaz odjern. Fil-kaz ta' Cernigliaro, ir-rikorrent ma kien wettaq l-ebda reat iehor wara l- 2006 u wera bic-car li jrid ibiddel ir-rotta ta' hajtu. Mhux l-istess jista' jinghad ghar-rikorrent odjern li wara l- 2006 kellu fil-konfront tieghu tliet sentenzi kriminali ohra bl-ahhar wahda deciza fid- 29 ta' Novembru 2016.*

Illi gwardjan privat irid, fost affarijiet ohra, ikun ta' ezempju ghac-cittadin f'dak li ghandu x'jaqsam tharis ta' ligijiet u zamma tal-ordni. Certament dak li wettaq ir-rikorrent ma jurix dan ir-rispett. Ghalkemm dan it-Tribunal jaqbel u jemmen illi bniedem li jkun zbalja ghandu

jinghata cans jirriforma ruhu, inkluz fejn jidhlu opportunitajiet ta' xoghol, wiehed irid joqghod attent li c-cittadin jibqa' jkollu fiducja fil-gwardjan privati u lokali. Illi fl-isfond ta' dan kollu, dan it-Tribunal jifhem li l-Kummissarju intimat uza d-diskrezzjoni tieghu b'mod gust meta kien tal-opinjoni li mhux fl-interess pubbliku li r-rikorrent jithallas jezercita l-mestjier in kwistjoni. Il-mestjier in kwistjoni jirrikjedi, f'certi kazijiet, kontroll ta' sitwazzjonijiet fejn ir-reazzjoni tal-gwardjan privat tista' ssalva jew tgharraq tali sitwazzjoni. Il-fedina penali tal-imputat turi xort'ohra.

Ghaldaqstant it-Tribunal ihoss li l-Kummissarju intimat ezercita b'mod gust id-diskrezzjoni konferita lilu anke ghal dak li jirrigwad r-rifjut abbazi tal-artikolu 10 (b).

Illi finalment, pero', it-Tribunal jirrileva illi ghalkemm il- proviso *ta' artikolu 11(1) tal-Kapitolu 399 jistipula illi l-Kummissarju intimat jista' jiddikjara biss li r-rifjut inghata fl-interess pubbliku, ikun iktar ghaqli u ekwu illi l-istess Kummissarju imqar jiccita s-sentenzi li abbazi taghhom ikun qieghed jaghti r-rifjut tieghu biex b'hekk applikant jitpogga f'posizzjoni ahjar biex jevalwa s-sitwazzjoni tieghu.* It-Tribunal jittama li l-Kummissarju intimat jaghti widen ghal dak appena rakkomandat.

DECIDE

Ghaldaqstant, it-Tribunal, ghar-ragunijiet hawn fuq moghtija, qieghed jaqta' u jiddeciedi billi jichad it-talba tar-rikorrent u jilqa' l-eccezzjonijiet tal-Kummissarju intimat.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrent."

4. Fit- 12 ta' Frar 2018, l-appellant interpona appell fejn talab lil din il-Qorti *"joghgobha thassar, tirrevoka u tikkancella s-sentenza fl-ismijiet premessi datata 22 ta' Jannar 2018, moghtija mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva presjedut mill-Magistrat Charmaine Galea u konsegwentement, filwaqt illi tichad l-eccezzjonijiet ta' l-appellat, tilqa' t-talbiet ta' l-appellant bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellat bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellat".*

5. Fil- 5 ta' Marzu, 2018, l-appellat ipprezenta r-risposta tieghu fejn argumenta li l-appell ghandu jigi michud filwaqt li s-sentenza tat-Tribunal ghandha tigi kkonfermata, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellant.

<u>L-ewwel aggravju.</u>

6. L-appellant jispjega li l-ewwel aggravju tieghu jikkonsisti fil-fatt li filwaqt li t-Tribunal cahad it-talbiet tal-appellant, laqa' l-eccezzjonijiet tal-appellat minghajr m'ghamel l-istharrig li kien mitlub.

7. Fit-twegiba li l-appellatipprezenta quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva (fol. 10), hemm spjegazzjoni dettaljata dwar x'wasslu biex jichad l-applikazzjoni tal-appellant. Fiha l-appellat jsostni li:

- wiehed mir-reati li l-appellant kien instab hati tieghu, kien gravi u jaqa' taht l-artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389 (paragrafi 1 sa 5).
- F'kull kaz in-natura tar-reati li taghhom l-appellant instab hati taghhom u l-fatt li hu ricediv, ma kienx fl-interess pubbliku li tintlaqa' l-applikazzjoni (artikolu 10(b) tal-Kap. 389). F'dan il-kuntest l-appellat isostni li jgawdi minn diskrezzjoni (paragrafu 6).
- Skont artikolu 11 tal-Kap. 389 mhemmx htiega li jinghataw ragunijiet dettaljati (paragrafu 7).
- F'kull kaz it-Tribunal ma jistax jordna li l-appellat johrog licenzja imma ghandu jibghat lura l-kaz quddiemu sabiex jerga' jikkunsidra d-decizjoni li kien ta (paragrafu 8).

8. Ghaldaqstant, dak li t-Tribunal kellu jistharreg id-decizjoni tal-appellat bazata fuq l-artikolu 10(a)(i) u (b) tal-Kap. 389. Mis-sentenza hu bil-wisq evidenti li dak hu l-ezercizzju li sar mit-Tribunal u l-kritika tal-appellant hi ghal kollox barra minn lokha.

<u>It-tieni aggravju</u>

9. L-aggravju tal-appellant hu li t-Tribunal wessa' l-interpretazzjoni tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Kap. 389 tal-Ligijiet ta' Malta meta qies li r-reat li tieghu nstab hati kien gravi, gialadarba l-hsara li saret kienet inqas mill-ammont indikat f'dak l-Artikolu tal-ligi.

10. L-appellant kien akkuzat:

"1. Talli f'tal-Pieta, nhar it-tlettax ta' Gunju 2004 ghal habta tat-tmienja u nofs ta' filghaxija, bil-hsieb li jikkommetti delitt, wara dan il-hsieb b'atti esterni u ta bidu ghall-ezekuzzjoni ta' delitt, u cioe' volontarjament ta n-nar lid-dar t'abitazzjoni meta hemm gew kien hemm persuna fil-waqt tal-hruq u eba persuna ma tilfet hajjitha izda huwa seta' jobsor li f'dak il-waqt hemm gew kien hemm xi persuna, liema delitt ma sehhx minhabba xi haga accidentali w indipendenti mill-volonta tieghu;
2. Talli fl-istess jum, lok, hin u cirkostanzi, volontarjament hassar, gharraq hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli, liema hsara ma teccedix il-hamsin lira Maltin;
3. Talli fl-istess jum, lok, hin u cirkostanzi, saq vettura tal-ghamla Toyota b'nuqqas ta' kont, bi traksuragni jew b'mod perikoluz;
4. Talli fl-istess jum, lok, hin u cirkostanzi, ma obdiex l-ordnijiet legittimi ta' awtorita jew ta' persuni li kienu nkarigati minn servizz pubbliku u cioe' PC1273 u PC1293 jew ma hallhomx jew fixkilhom waqt li kienu qed jaghmlu d-dmirijiet taghhom;
5. Talli sar recidiv billi wara li gie kkundannat ghal reat b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati nhar il-wiehed u tletin ta' Mejju 2001, liema sentenza saret definittiva u ma tistax tigi mibdula, huwa aghmel reat iehor".

B’sentenza tat-3 ta’ April, 2006 il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali sabet lill-appellant hati tal-akkuzi u kkundannatu ghall-hlas ta’ Lm500 multa u harget ordni ta’ *probation*.

11. Skont artikolu 10(a) l-appellant ghandu ukoll jirrifjuta applikazzjoni f’kaz ta’ *"xi delitt gravi iehor"*. L-Ispettur Zrinzo Azzopardi xehedet li, *"…l-Kummissarju tal-Pulizija kien tal-fehma li l-applikazzjoni tigi rifjutata permezz tal-Artikolu 10(a)(i) taht reat gravi fuq is-sentenza datata 3 t’April 2006"*.

12. B’riferenza ghall-ewwel akkuza, r-reat hu dak kontemplat fl-artikolu 316 tal-Kodici Kriminali li jipprovdi:

"Kull min volontarjament jagħti n-nar lil dar, maħżen, ħanut, dar ta’ abitazzjoni, bastiment, vettura, baċil jew bini ieħor, għarix, jew xi lok ieħor, meta hemm ġew ikun hemm persuna filwaqt tal-ħruq, jeħel meta jinsab ħati, il-piena ta’ priġunerija għal għomru:

Iżda, jekk ebda persuna ma titlef ħajjitha, il-ħati jeħel –
(a) jekk huwa seta’ jobsor li f’dak il-waqt hemm ġew kien hemm xi persuna, il-piena ta’ priġunerija minn sitt snin sa tnax-il sena;
(b) xort’oħra, il-piena ta’ priġunerija minn erba’ snin sa disa’ snin".

13. L-appellant isostni li:

"… li ghal dak li jikkoncerna l-aktar reat odjuz li sehh fis-sena 2004, dak ir-reat ma setax jitqies bhala wiehed gravi ghaliex ***il-ligi stess tistipula li delitt kontra proprjeta jitqies bhala gravi jekk jeccedi danni ammontati ghal €2,329.37****"*.

14. Pero’ l-valur tal-hsara li setghet saret fil-proprjeta m’ghandha x’taqsam xejn mar-reat kontemplat fl-artikolu 316 tal-Kodici Kriminali li jikkoncerna **hruq bil-periklu tal-hajja ta’ persuna li tkun f’wiehed mill-postijiet li jissemmew fid-disposizzjoni**, u li tieghu l-appellant instab hati. Hsara volontarja fil-proprjeta ta’ haddiehor aggravat bil-valur (artikolu 325 tal-Kodici Kriminali) hu differenti minn dak li jsemmi l-artikolu 316 tal-Kodici Kriminali. L-appellant instab hati taz-zewg reati.

15. Fiz-zmien li sehh il-kaz, il-piena ghall-kaz kontemplat f’paragrafu (a) kienet minn disa’ snin sa tnax-il sena filwaqt li dik kontemplata f’paragrafu (b) kienet minn hames snin sa disa’ snin. L-appellant instab hati tal-akkuzi wara li fis-seduta tal-20 ta’ Marzu, 2005 ammetta l-akkuzi. Ir-reat igorr mieghu snin ta’ habs li fih innifsu jikkwalifikah bhala reat gravi. Hu minnu li l-appellat ma kienx kundannat ghall-piena karcerarja. B’daqshekk ma jnaqqasx mill-gravita’ tar-reat.

16. Paragrafu (a) ma fihx lista ezawrjenti tar-reati, tant li jispicca bil-kliem *"ta’ xi delitt gravi iehor"*.

17. Ghaldaqstant, id-decizjoni tal-appellat kienet legalment korretta u t-tieni aggravju hu michud.

18. Fic-cirkostanzi mhemmx htiega li l-qorti tikkunsidra t-tielet aggravju ghaliex f'kull kaz l-applikazzjoni tal-appellant kellha tigi michuda a bazi tal-artikolu 10(a)(i) tal-Att dwar il-Gwardjani Privati u Ufficjali tal-Komunita (Kap. 389).

Ghal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-appellant.

Anthony Ellul.